

26-IT coronavirus

Gegenereerd op: 11-02-2020 16:10

Dit overzicht is gegenereerd voor pagina: **Situatiebeeld**

Algemene gegevens

Naam:	26-IT coronavirus
Type:	Besloten
Status:	Lopend
Locatie:	Den Haag
Start activiteit:	29-01-2020 14:39
Laatste wijziging:	11-02-2020 16:07
GRIP:	GRIP 0
Initiële organisatie:	VR026-Landelijk
Betrokken organisaties:	VR026-Landelijk
Betrokken profielen:	

Situatiebeeld

rijkscrisisstructuur Overleggen

IAO

Dinsdag 11 februari 16.45-17:45u IAO (Freeze-moment tbv Situatieschets en Duiding is dinsdag 11 februari **12.00u**)

ICCb

Niet voorzien

MCCb

Niet voorzien

Scenariosessie

Scenariosessie Corona, gehouden op **vrijdag 7 februari 9:00u-17:00u**

Beeldvorming

Kerngegevens uitbraak coronavirus

- Cijfers van 11-2: wereldwijd 43118 patiënten, 1018 mensen overleden (ECDC). Het aantal patiënten dat is gediagnosticeerd blijft oplopen.
- Het overgrote deel van de patiënten is in de regio Wuhan geweest en is daar waarschijnlijk besmet geraakt.
- Bevestigde besmettingen binnen Europa: Duitsland 14, Frankrijk 11, VK 8, Italië 3, Rusland 2, Spanje 2, Finland 1, Zweden 1, België 1.
- Er zijn nog geen patiënten in Nederland bevestigd. Er heeft wel diverse keren diagnostiek plaatsgevonden.
- Er is nog weinig epidemiologische kennis over het virus. Volgens het WHO varieert de incubatietijd tussen de 1 en 12,5 dagen. Volgens het ECDC is het tussen de 2 en 14 dagen.
- Het huidige overlijdenspercentage ligt rond de 2 a 3% (DG ECHO).
- Het Coronavirus heeft in Nederland de status van een A-ziekte.
- Er is veel aandacht (media en politiek) voor dit virus, nationaal en internationaal.

Mogelijke effecten

- De Health Security Committee (HSC) van de EU heeft scenario's gemaakt voor het vervolg van de uitbraak (zie tabblad VWS voor document).
- Er kan iemand naar Nederland komen en hier ziek worden. Omdat de ziekte van mens op mens overdraagbaar is, is het mogelijk dat hier ook contacten van een patiënt ziek worden. Dit zal naar verwachting tot maatschappelijke onrust leiden.

Doelen inzet onderdelen crisisstructuur

In IAO van 03-02-2020 is (vooral nog) besloten de volgende drie doelen na te streven:

- 1) Voorkomen van besmettingen van Nederlanders (in binnen- en buitenland);
- 2) Beperken van besmettingen in Nederland of de gevolgen daarvan;
- 3) Waarborgen van continuïteit samenleving & vrij verkeer mensen en goederen en het beperken van maatschappelijke onrust.

Dit beeld is opgebouwd rond deze drie doelen.

1) Voorkomen van besmettingen van Nederlanders (in binnen- en buitenland)

Maatregelen

- Het algemene publiek kan bij het RIVM informatienummer terecht met vragen over het coronavirus.
- Op 2 februari en 9 februari zijn in totaal 23 mensen onder begeleiding van Buitenlandse Zaken teruggekeerd uit de omgeving van Wuhan, zij zijn ondergebracht op een Defensieterrein in Huis ter Heide (gemeente Zeist) of thuis in quarantaine
- De 23 gerepatrieerde mensen verbleven op 10-02 in de volgende gemeenten: Amsterdam 1, Delfzijl 2, Gieselande 1, Heiloo 2, Leiden 2, Nieuwegein 2, Utrecht 1, Son en Breugel 1, Vlissingen 3, Zeist (Huis ter Heide) 8.
- Het reisadvies sinds 3 februari luidt (samengevat): Reis niet naar de provincie Hubei (rood). Reis alleen naar de rest van het Chinese vasteland als dit noodzakelijk is (oranje).
- Op Schiphol hangen informatieborden voor passagiers die aankomen uit China.

Aandachtspunt: overweging terughalen (extra) Nederlanders uit Wuhan

- In China bevinden zich nog enkele duizenden Nederlanders.

Aandachtspunt: cruiseschepen

Cruiseschip Japan

- Op een cruiseschip in Japan waarop passagiers besmet zijn met het nieuwe coronavirus, zitten ook vijf Nederlanders. De Nederlandse ambassade in Tokio staat in contact met hen.
- Er geen aanwijzingen dat de Nederlanders zijn besmet met het virus.
- Het schip is in quarantaine geplaatst. Dat zal veertien dagen duren. De geïnfecteerde passagiers zijn van boord gehaald en naar een ziekenhuis overgebracht. Inmiddels is de infectie bij ook een andere groep passagiers vastgesteld.

Cruiseschip Holland America Line

- De Westerdam van de Holland America Line (HAL) in de Zuid-Chinese Zee die sinds woensdag 5 februari geweigerd werd om aan te meren in Japan en Filipijnen is onderweg richting Thailand. Onduidelijk is of passagiers daar van boord mogen. Volgens de HAL zijn er geen Corona-besmettingen aan boord.

2) Beperken van besmettingen in Nederland of de gevolgen daarvan

Maatregelen

- Door het aanwijzen van het coronavirus als een A-ziekte heeft de minister van VWS de coördinatie gekregen over de bestrijding ervan. In de praktijk ligt de coördinatie hiervan bij het RIVM.
- Zorgcapaciteit en de beschikbaarheid van persoonlijke beschermingsmiddelen worden geïnventariseerd.

Aandachtspunten

- schaarste van middelen, zorgcapaciteit en zorgpersoneel (nog niet aan de orde, maar mogelijk in de toekomst)

3) Waarborgen van continuïteit samenleving & vrij verkeer mensen en goederen en het beperken van maatschappelijke onrust**Mobiliteit**

- Een aantal grote Europese luchtvaartmaatschappijen hebben hun vluchten naar China geschrapt. Dit geldt ook voor KLM.
- Het vrachtvervoer per spoor vanuit de Chinese provincie Hubei, waar het coronavirus is uitgebroken, is stilgelegd, vanuit andere provincies vindt nog verkeer richting Nederland plaats.
- De kans dat het Coronavirus in de Rotterdamse haven opduikt, is 'uiterst klein'. Een schip uit China is een maand onderweg naar Rotterdam, waardoor een ziektegeval zich altijd aan boord zou openbaren.

Aandachtspunten

- personeelsproblemen voor andere (vitale) sectoren (nog niet aan de orde, maar mogelijk in de toekomst)

Duiding**Hoofdpunten**

- De piek in het aantal nieuwe besmettingen lijkt in zicht (Bloomberg, Business Insider), maar voorzorgsmaatregelen, zoals reisbeperkingen, blijven tot dusver internationaal van kracht.
- [Redacted] 10.2a
[Redacted] 11.1
[Redacted]
- Er zijn nog steeds geen Nederlanders besmet. Wel zitten er 5 Nederlanders vast op een cruiseschip in de haven van Japan waarop bij 130 mensen het virus is vastgesteld. Twee andere cruiseschepen waarop in totaal 94 Nederlanders vastzaten hebben inmiddels toestemming gekregen om aan te meren. Ook verblijft er nog een aantal Nederlanders in Wuhan.
- [Redacted] 10.2a
[Redacted] 11.1
[Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- Het WHO waarschuwt dat de grote hoeveelheden desinformatie over het corona virus effectieve bestrijding in de weg staan.
- Hoewel verschillende sites nog steeds liveblogs bijhouden, lijkt de aandacht binnen Nederlandse traditionele en sociale media langzaam af te nemen.
- Wel stijgt in Nederland media-aandacht voor racisme-gerelateerde incidenten.

Duiding

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted] 10.2a
[Redacted] 11.1
[Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

10.2a

11.1

- De Europese en Nederlandse samenwerking verloopt tot dusver voorspoedig. Als een grootschalige uitbraak binnen Europa uitblijft blijven de effecten van de crisis voor Nederland dan waarschijnlijk ook beperkt. Deze zullen voornamelijk in het eerste kwartaal van 2020 merkbaar zijn.
- Wel is van belang om de Nederlandse bevolking goed te blijven informeren, ook op Nederlandse fora wordt veel nepnieuws verspreid.
- Veel Nederlanders met Aziatische achtergrond voelen zich gediscrimineerd, en zullen bij uitblijven van een duidelijk politiek antwoord waarschijnlijk doorgaan met *grassroot* acties zoals de 'wij zijn geen virus' petitie. Mogelijk zal dit een breder maatschappelijk debat aanzwengelen.

Algemeen

Afgelopen maandag overleden 103 mensen in Hubei provincie aan de gevolgen van het Corona virus, een record. Het totaal aantal doden staat nu op 1018. Toch komt de piek van de crisis in zicht: het aantal nieuwe infecties lag maandag 20% lager dan de dag ervoor en lijkt nu al een paar dagen af te vlakken. Er zijn momenteel 4000 mensen volledig hersteld.

De London School of Hygiene & Tropical Medicine verwacht deze piek ergens in de tweede helft van februari. Tegen die tijd zullen volgens hun modellen ongeveer een half miljoen mensen besmet zijn in Wuhan.

10.2a

11.1

Voor de internationale gemeenschap lijkt dit voorzichtig positieve nieuws vooralsnog geen reden om genomen maatregelen af te schalen (ingestelde reisbeperkingen zijn nog steeds in effect).

In verscheidene landen, waaronder China, het VK, de VS en Noorwegen wordt gewerkt aan een vaccin. De meest optimistische schattingen verwachten dat de eerste tests op mensen binnen vier maanden kunnen starten.

Economie

10.2a

11.1

De Trump administratie heeft aangegeven dat de afgesproken aankoop van \$200 miljard aan Amerikaanse producten door China onder de phase 1 trade deal waarschijnlijk vertraging zal oplopen.

Afgelopen weekend waarschuwde de Amerikaanse Federal Reserve dat dit kan zorgen voor onrust en cascade-effecten op de wereldmarkten. Nu al hebben autofabrieken in Japan en Zuid-Korea de deuren gesloten, omdat ze geen onderdelen uit China meer krijgen aangeleverd. Fiat Chrysler gaf afgelopen donderdag aan dat de productie in een van zijn Europese fabrieken over twee tot vier weken in gevaar komt door een tekort aan Chinese onderdelen.

Volgens UBS Group AG en Goldman Sachs zal de Chinese economische groei in het eerste kwartaal van 2020 naar 3,8 tot 4 procent zakken. Voor het hele jaar voorspellen zij toch een groei van 5,4 of 5,5 procent, tegenover 6,1 procent in 2019.

Nederland wordt vooral geraakt waar het de toelevering van producten uit China betreft en in de toerismesector.

Ondernemersorganisatie FME meldt dat Nederlandse bedrijven, voornamelijk in de technologische industrie, kampen met vertragingen bij de levering van producten of onderdelen uit China oplopend tot twee maanden. In China zijn circa 900 Nederlandse bedrijven actief, met in om en nabij 1500 vestigingen. De uiteindelijke economische gevolgen voor hen hangen direct samen met de duur van de crisis.

Luchtvaartmaatschappij KLM denkt deze maand de financiële gevolgen van de geschrapte vluchten te gaan merken.

De gevolgen van het wegblijven van Chinese toeristen en zakenreizigers op de gehele toerismesector blijven waarschijnlijk relatief beperkt. Chinese toeristen maken nog geen groot deel van de markt uit (ca. 2%). ABN AMRO verwacht dat de gevolgen het grootst zijn voor de industrie, de transportsector, winkelketens, de horeca en de gezondheidszorg.

Er dreigt een structureel tekort aan mondkapjes, handschoenen en andere middelen die mensen bescherming bieden tegen het virus. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) probeert hierin een bemiddelende rol te spelen en waarschuwt tegen 'verzameldrift'.

Politiek

10.2a

11.1

[Redacted text block]

10.2a

11.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Desinformatie

Er waart een grote hoeveelheid desinformatie rond op het internet over het corona virus. Hoewel veel berichten in de categorie 'complottheorie' vallen lijkt de crisis ook aangegrepen te worden door verschillende partijen om hun eigen doelen te dienen. O.a. Russische en Arabische sites worden aangemerkt als verspreider van nepnieuws door EUvsDesinfo. De WHO ziet deze desinformatie al een grote hinder in de bestrijding van het virus en is een samenwerkingsverband aangegaan met techgiants als Facebook, Twitter, Google en Pinterest om te proberen de fake news berichten te bestrijden.

Omgevingsanalyse

Samenvatting Omgevingsanalyses Coronavirus 11-02 14:00 uur:

- De media-aandacht voor het nieuwe coronavirus is afgenomen ten opzichte van vorige week, maar blijft substantieel. De meeste landelijke en regionale media berichten over het virus, vanuit een grote diversiteit aan invalshoeken. Meerdere landelijke media onderhouden een liveblog.
- De gezondheidssituatie in Nederland speelt de afgelopen periode geen grote rol in de media.
- De meeste media-aandacht met een Nederlandse invalshoek gaat uit naar de discriminatie van Chinese en andere Aziatische Nederlanders vanwege het coronavirus.
- Daarnaast is er veel aandacht voor het Nederlandse cruiseschip de Westerdam. Het schip kreeg maandag toestemming om aan te meren in Thailand, maar deze werd dinsdag ingetrokken. Aan boord zijn 91 Nederlanders, waarvan enkelen aan het woord komen in de media dinsdag. Media berichten dat BZ met Thailand overlegt over een oplossing.